

Turizm haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 1 hissəsinin 1-ci bəndinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında turizmin dayanıqlı inkişafını təmin etmək məqsədilə turizm sahəsində dövlət idarəetməsinin əsaslarını, turizm sənayesinin tənzimlənmə mexanizmlərini, turizm ehtiyatlarından səmərəli istifadə qaydalarını və turizm sahəsinin maliyyələşdirilmə mənbələrini müəyyən edir.

1-ci fəsil

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.1. Bu Qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənalara ifadə edilir:

1.1.1. **turizm** - fiziki şəxslərin gətdiyi ölkədə (yerdə) ödənişli fəaliyyətlə məşğul olmaq şərtlə istirahət, mədəni, tarixi və təbii irsə tanışlıq, sağlamlıq, bərpa və digər məqsədlərlə daimi yaşadığı ölkənin (yerin) hüdüdlərindən kənarə müvəqqəti səyahəti; 1.1.2. **turist** - turizm məqsədilə səyahət etdiyi ölkədə (yerdə) 90 gündək müvəqqəti olan fiziki şəxs; 1.1.3. **turizm ehtiyatları** - səyahət edilən ölkənin (yerin) mədəni, tarixi və təbii irsi, infrastruktur obyektləri və turistlərin tələb və ehtiyaclarını təmin edə bilən digər obyektlərin məcmusu;

1.1.4. **turizm məhsulu** - turizm ehtiyatlarının turistlərin maraq dairəsinə uyğun olaraq müəyyən məzmun əsasında sistemləşdirilmiş məcmusu;

1.1.5. **turistlərin təhlükəsizliyi** - turistlərin həyat və sağlamlığının, əmlakının qorunması, habelə onlara dair fərdi məlumatların yayılmasının qarşısının alınması;

1.1.6. **dövlət turizm orqanı** - turizm sahəsində dövlət siyasətini və tənzimlənməsini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum);

1.1.7. **turizm və rekreasiya zonaları** - xüsusi ekoloji, tarixi və mədəni əhəmiyyət daşıyan, təbii mühafizə, tarixi və mədəni irsi qoruma, turizmin dayanıqlı inkişafı və davamlı inkişafı, investisiya qoyuluşunun təşviqi məqsədilə ayrılan, habelə sahibkarlıq subyektlərinin inkişafına kömək edən, sərhədləri dəqiq müəyyən edilmiş turizm əhəmiyyətli ərazilər; 1.1.8. **Turizm Reyestr** - turizm ehtiyatları, turizm məhsulları və turizm sənayesi subyektləri haqqında məlumat bazasını, turizm sənayesi və turizm fəaliyyəti barədə statistik məlumatları və həmin məlumatların monitorinqinin nəticələrini özündə əks etdirən elektron dövlət informasiya ehtiyatı;

1.1.9. **turizm xidmətləri** - səyahətin məqsədindən asılı olaraq turistlərə ödənişli əsaslarla göstərilən yerləşmə, nəqliyyat (nəqliyyat vasitələrinin turistlərə kirayəyə verilməsi daxil olmaqla), turagent, turoperator, turizm bələdçisi, ictimai işə (qidalanma), əyləncə, idman-sağlamlıq, mədəni, işgüzar tədbirlərin təşkil xidmətləri və turistlərin tələb və ehtiyaclarının ödənilməsinə təmin edən digər xidmətlər;

1.1.10. **turizm sənayesi** - turizm xidmətləri və turizm təlimi xidmətləri göstərən, turizm-təbliğət fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslərin, habelə turizm sənaye assosiasiyalarının məcmusu;

1.1.11. **turizm fəaliyyəti** - turizm xidmətləri göstərən şəxslərin fəaliyyəti;

1.1.12. **turoperator** - turizm zərfinin hazırlanmasını, birbaşa və ya turagent vasitəsilə satışını həyata keçirən hüquqi şəxs;

1.1.13. **turagent** - turizm xidmətlərinin və ya turoperatorların tərəfindən hazırlanmış turizm zərfinin satışını həyata keçirən və ya bu sahədə vasitəçilik fəaliyyəti göstərən fiziki və ya hüquqi şəxs;

1.1.14. **turizm zərfi** - müəyyən müddət üçün və müəyyən qiymət əsasında turoperator tərəfindən formalaşdırılan, iki və daha çox turizm xidmətini özündə birləşdirən turizm məhsulu;

1.1.15. **tur** - xüsusi proqram əsasında müəyyən müddətdə təşkil olunan turizm məqsədi səfərlər;

1.1.16. **turizm marşrutu** - coğrafi məkanlar üzrə özündə müəyyən məzmunu ehtiva edən turizm ehtiyatlarını və turizm xidmətlərini birləşdirən, dövlət turizm orqanı tərəfindən təsdiq edilən marşrut;

1.1.17. **turizm yollayışı** - ciddi hesabət blankı olub, turizm zərfinə daxil olan xidmətlərin dəyərini ödənilməsinə təsdiq edən sənəd;

1.1.18. **turizm vauçeri** - turizm zərfində nəzərdə tutulan turizm xidmətləri üzərində turistin hüququnu müəyyənləyən və xidmətlərin göstəriləcəyini təsdiq edən sənəd;

1.1.19. **turizm bələdçisi** - bələdçilik etdiyi ölkə (yer) və onun turizm ehtiyatları barədə zəruri biliq və bacarıqlar əsasında tur çərçivəsində turistləri müşayiət edən və onları lazımi məlumatla təmin edən, səfər edilən turizm məkanları barədə izahlar verən fiziki şəxs;

1.1.20. **yerləşmə vasitələri** - ödənişli əsaslarla yerləşmə xidməti göstərən mehmanxanalar (hotellər), mehmanxana tipli obyektlər və müvəqqəti yaşayış üçün nəzərdə tutulmuş digər obyektlər;

1.1.21. **mehmanxana (hotel)** - qəbul-qeydiyyat bölməsi olan, sanitar qovşağı malik otaqlarda yerləşmə, gündə azı bir dəfə qidalanma və digər əlavə xidmətlər göstərən, nömrə fondunun tutumu azı 11 (on bir) olan yerləşmə vasitəsi;

1.1.22. **birgünlük ziyarətçi** - turizm məqsədilə səyahət etdiyi ölkədə (yerdə) gecələməmək şərtlə müvəqqəti olan fiziki şəxs.

Maddə 2. Turizmin formaları və növləri

2.1. Turistlərin səyahət istiqamətindən asılı olaraq turizmin aşağıdakı formaları vardır:

2.1.1. **daxili turizm** - Azərbaycan Respublikasında yaşayan fiziki şəxslərin Azərbaycan Respublikasının sərhədləri daxilində turizm məqsədli səyahət;

2.1.2. **gəlmə turizm** - yaşayış yeri Azərbaycan Respublikasından kənarə olan fiziki şəxslərin Azərbaycan Respublikasının sərhədləri daxilində turizm məqsədli səyahəti;

2.1.3. **gəlmə turizm** - Azərbaycan Respublikasında yaşayan fiziki şəxslərin Azərbaycan Respublikasının hüdüdlərindən kənarə turizm məqsədli səyahəti.

2.2. Turistlərin səyahət məqsədindən asılı olaraq turizmin aşağıdakı növləri vardır:

2.2.1. **mədəni turizm** - səyahət edilən ölkənin (yerin) maddi və qeyri-maddi mədəni irsi ilə tanışlıq məqsədli turizm;

2.2.2. **ekoloji turizm (ekoturizm)** - təbiətə minimum təsir, ekoloji sistemin bütövlüyünün qorunması prinsipləri əsasında səyahət edilən ölkənin (yerin) təbiəti, təbii ekoloji sistemi, bioloji və mədəni müxtəlifliyi ilə tanışlığı özündə ehtiva edən turizm;

2.2.3. **kənd (icma) turizmi** - turistlərin kənd təsərrüfatı obyektlərində (ferma, əkin sahələri, bağ, bostan, üzümlik və s.) təsərrüfat fəaliyyətində iştirakı (aqroturizm), kənd həyat tərzi, yerli ərazinin təbii, tarixi və mədəni dəyərlərinin öyrənilməsi ilə bağlı xidmətlərin göstərilməsi ilə müşayiət olunan turizm;

2.2.4. **macara turizmi** - turistlərin xüsusi coğrafi xüsusiyyətlərə malik ərazilərdə fiziki aktivlik, mədəni mübadilə, təbiətə qarşılıqlı əlaqə ilə müşayiət olunan turizm;

2.2.5. **sağlamlıq turizmi** - turistlərə səyahət etdikləri ölkədə (yerdə) müalicə, profilaktika, diagnostika və digər tibbi xidmətlərin (tibbi turizm), təbii müalicə ehtiyatları və müalicə-sağlamlıq sahə yerlərindən istifadə etməkə rekreasiya xidmətlərinin (rifah turizmi) göstərilməsini nəzərdə tutan turizm;

2.2.6. **işgüzar turizm** - işgüzar tədbirlərdə (görsülər, seminarlar, konfranslar, konqreslər, sərgilər və s.) iştirak məqsədilə həyata keçirilən turizm;

2.2.7. **gastronomiya turizmi** - turistlərin səyahət edilən ölkənin (yerin) ənənəvi və (və ya) innovativ kulinariya nümunələri və ərzaq məhsulları, yerli ərzaq istehsalçıları ilə tanışlığı, kulinariya festivallarına və digər oxşar tədbirlərdə iştirakı ilə müşayiət olunan turizm;

2.2.8. **sahil və su turizmi** - turistlərin su obyektlərinin sahillərində və su nəqliyyat vasitələrində göstərilən xidmətlərdən istifadə və istirahətlərinin təşkil, su idman növləri ilə məşğul olmasını özündə ehtiva edən turizm;

2.2.9. **dağ turizmi** - özünəməxsus landsaft, topoqrafiya, iqlim, bioloji müxtəliflik (flora və fauna) xüsusiyyətləri olan dağlıq ərazilərdə həyata keçirilən turizm;

2.2.10. **idman turizmi** - idman yarışlarında iştirak etmək və ya idman yarışlarını izləmək məqsədli turizm.

Maddə 3. Turizm haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Turizm haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu Qanundan, Azərbaycan Respublikasının digər normativ-hüquqi aktlarından və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

Maddə 4. Bu Qanunun tətbiq dairəsi

4.1. Ələt azad iqtisadi zonasında turizm sahəsində münasibətlər "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq tətbiqlənir.

4.2. Bu Qanunun müddəaları birgünlük ziyarətçilərə də şamil olunur.

2-ci fəsil

TURİZM SAHƏSİNDƏ DÖVLƏT İDARƏETMƏSİNİN ƏSASLARI

Maddə 5. Turizm sahəsində dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri

5.1. Turizm sahəsində dövlət siyasətini əsas istiqamətləri aşağıdakılardır:

5.1.1. effektiv idarəetmə sisteminin qurulması və bu sahədə fəaliyyətin əlaqələndirilməsi;

5.1.2. rəsmi statistikanın aparılması, təhlil və tədqiqatların həyata keçirilməsi;

5.1.3. qabaqcıl texnologiyaların və innovasiyaların tətbiqinin təşviq edilməsi;

5.1.4. normativ-hüquqi bazanın formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi;

5.1.5. turizm infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi;

5.1.6. ölkədə keyfiyyətli turizm xidmətlərinin göstərilməsini təmin;

5.1.7. turizm sahəsinə investisiya qoyuluşunun təşviqi;

5.1.8. turizm sahəsində dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının dəstəklənməsi;

5.1.9. beynəlxalq turizm bazarının tələblərinə uyğun turizm məhsullarının hazırlanması və təqdim olunması sahəsində turizm sənayesi subyektlərinin dəstəklənməsi;

5.1.10. turizm sahəsində marketing strategiyasının hazırlanması və həyata keçirilməsi;

5.1.11. turizm sahəsində təhsilin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması və bu sahədə rəqabətqabiliyyəti ixtisaslı kadrların hazırlanması.

Maddə 6. Turizm sahəsində dövlətin vəzifələri

6.1. Turizm sahəsində dövlətin vəzifələri aşağıdakılardır:

6.1.1. turizm sahəsində dövlət siyasətini formalaşdırmaq və həyata keçirmək;

6.1.2. turizmin davamlı və dayanıqlı inkişafı məqsədilə dövlət strategiyaları hazırlamaq və həyata keçirmək;

6.1.3. turizmin prioritet inkişaf sahələrini və istiqamətlərini müəyyən etmək, həmin sahələr və istiqamətlər üzrə layihələr hazırlamaq və həyata keçirmək;

6.1.4. regional turizmin inkişafı məqsədilə regionlarda turizm infrastrukturunun yaradılması və müxtəlif turizm məhsullarının formalaşdırılması üçün lazımi şərait yaratmaq;

6.1.5. turizm növlərini inkişafı üçün zəruri tədbirlər görmək və turizm marşrutlarının yaradılmasını təmin etmək;

6.1.6. turizm fəaliyyətinin həyata keçirilməsi zamanı ölkənin təbii, mədəni və tarixi irsindən səmərəli, təyinatına uyğun istifadəni, onların qorunmasını və ətraf mühitin mühafizəsini təmin etmək;

6.1.7. turizm sahəsində standartlaşdırma və sertifikatlaşdırma sisteminin təkmilləşdirilməsini təmin etmək;

6.1.8. turizm sahəsində əlverişli investisiya mühiti yaratmaq, sahibkarların maliyyə vasaitələrinə çıxış imkanlarını genişləndirmək və rəqabətin məhdudlaşdırılmasının qarşısını almaq;

6.1.9. turizm sənayesi subyektlərinin hüquqlarını və qanuni maraqlarını qorumaq, habelə onların fəaliyyətinə nəzarət etmək;

6.1.10. turizm xidmətlərinin keyfiyyətinin artırılması üçün tədbirlər görmək, bu məqsədlə sahibkarlar və turizm sənaye assosiasiyaları ilə əməkdaşlıq etmək;

6.1.11. turistlərin hüquqlarını və qanuni maraqlarını müdafiə, onların təhlükəsizliyini təmin etmək;

6.1.12. Turizm Reyestrinin aparılmasını təmin etmək;

6.1.13. qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, turizm sahəsi üzrə təhsil proqramlarını (kurikulumları) və peşə standartlarını hazırlamaq və tətbiqini təmin etmək;

6.1.14. turizm sənayesinin kadr tələbatı nəzərə alınmaqla bu sahədə ixtisaslı kadrların hazırlanmasını təmin etmək;

6.1.15. turizm sahəsində elmi tədqiqat və araşdırmaların aparılmasını, innovasiyayönümlü layihələrin həyata keçirilməsini və turizm xidmətlərinin yeni texnologiyalar əsasında göstərilməsini dəstəkləmək, bu məqsədlə elmi müəssisə və təşkilatlar, ali təhsil müəssisələri və turizm sənayesinin subyektləri ilə əməkdaşlıq etmək;

6.1.16. gəlmə turizmin inkişaf etdirilməsi, bu məqsədlə Azərbaycan Respublikasının bələdiyyə turizm ölkəsi kimi tanınmasını, turizm icminin formalaşmasını və qorunmasını təmin etmək;

6.1.17. ölkənin turizm potensialının uğurlu təbliğini təmin edən effektiv marketing strategiyası, marketing və kommunikasiya planları hazırlamaq və icra etmək, məqsədyönlü və koordinasiyalı təbliğət-təşviqat tədbirləri həyata keçirmək;

6.1.18. turizm sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq inkişaf etdirmək və təcrübə mübadiləsinə şərait yaratmaq;

6.1.19. ölkənin beynəlxalq turizm bazarında mövqeyini müəttəməli etmək və rəqabətqabiliyyəti artırmaq məqsədilə zəruri tədbirlər görmək.

3-cü fəsil

TURİZM SƏNAYESİNİN TƏNZİMLƏNMƏ MEXANİZMLƏRİ

Maddə 7. Turizm sənayesində xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi

7.1. Turizm xidmətlərinə və turizm məhsullarına dair dövlət standartlarının hazırlanması "Standartlaşdırma haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

7.2. Turizm xidmətlərinin müvafiq dövlət standartlarının tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi həmin xidmətləri göstərən şəxsin təşəbbüsü ilə "Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada akkreditasiya edilmiş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar tərəfindən təmin edilir və bu barədə uyğunluq sertifikatı verilir.

7.3. Dövlət turizm orqanı turizm sənayesində rəqabət mühitinin inkişaf etdirilməsi məqsədilə turizm sənayesi subyektləri üçün müsabiqələr keçirə və fərqləndirici nişanlar təsis edə bilər. Həmin müsabiqələrin keçirilmə qaydasını və fərqləndirici nişanların verilməsi meyarlarını dövlət turizm orqanı müəyyən edir.

Maddə 8. Turoperator və turagentlər

8.1. Turoperator və turagentlər turizm zərfinin və ya turizm xidmətinin turistlərə satışını yazılı müqavilə əsasında həyata keçirməlidirlər. Müqavilədə turizm zərfinə daxil olan xidmətlərin siyahısı, onların təsviri və qiyməti, ödəniş qaydası, turizm başlama və bitmə tarixi, müqavilənin ləğvi şərtləri, maliyyənin ödənilməsi və istehlakçılara dəyimiş zərərərin kompensasiya edilməsi şərtləri və qaydaları mütləq əks olunmalıdır. Müqavilənin digər şərtləri Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə tənzimlənir və müqavilədəki bütün qeyri-müəyyənliklər istehlakçıların xeyrinə şərh edilir.

8.2. Turoperator və turagentlər bu Qanunun 8.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müqavilə şərtlərini pozmağa görə sığortaçı ilə mülki məsuliyyətini sığortası müqaviləsi bağlamalıdır. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) sığorta məbləğinə dair minimum tələbləri Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ilə razılaşdırmaq müəyyən edir.

8.3. Turoperator və turagentlər turizm zərfinin və ya turizm xidmətinin dəyərini ödəyən istehlakçılara turizm yollayışı təqdim etməlidirlər. Turizm yollayışı turizm zərfinin və ya turizm xidmətinin satışına dair müqavilənin ayrılmaz tərkib hissəsi hesab edilir.

8.4. Turist gətirən turoperatorları və ya turagentləri turist qəbul edən turoperator və ya tura daxil olan konkret xidmətləri təklif edən şəxslər arasında qarşılıqlı ödəmələr turizm vauçeri əsasında həyata keçirilir.

Maddə 9. Yerləşmə vasitələri

9.1. Azərbaycan Respublikası ərazisində fəaliyyət göstərən hər bir mehmanxana (hotel) fəaliyyəti başlandıqdan tarixdən 6 (altı) ay ərzində uddz kateqoriyası əldə etməlidir. Mehmanxanaların (hotellərin) uddz kateqoriyalarının müəyyən edilməsi "Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq akkreditasiya edilmiş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar tərəfindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən etdiyi mehmanxanaların (hotellərin) uddz kateqoriyaları üzrə qiymətləndirmə meyarları əsasında həyata keçirilir.

9.2. Yerləşmə vasitələrində yerləşmə xidmətinə istifadə edilən şəxslərin elektron qeydiyyatı aparılmalıdır. Yerləşmə vasitələrində yerləşmə xidmətinə istifadə edilən şəxslərin elektron qeydiyyatının aparılma qaydasını müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) müəyyən edir.

9.3. Yerləşmə vasitələrində ictimai işə (qidalanma) xidmətləri göstərən subyektlər "Yeyinti məhsulları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada qida təhlükəsizliyi qeydiyyatına alınmalıdır.

Maddə 10. Turizm bələdçiləri

10.1. Turizm bələdçilərinin sertifikatlaşdırılması könüllüdür və "Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada akkreditasiya edilmiş uyğunluğu qiymətləndirən qurumlar tərəfindən onların biliq və bacarıqlarının qiymətləndirilməsi nəticəsində həyata keçirilir.

10.2. Bu Qanunun 10.1-ci maddəsinə uyğun olaraq, sertifikatlaşdırılmış turizm bələdçilərinin dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan muzey və qalereyalara, həmçinin dövlət qoruqlarına ödənişsiz giriş hüququ vardır.

10.3. Sertifikatlaşdırılmış turizm bələdçilərinin təbliği üçün dövlət turizm orqanı Turizm Reyestrində formalaşdırılan reyting cədvəllərindən istifadə edir.

Maddə 11. Turizm sənayesi assosiasiyaları

Turizm sənayesi subyektləri ümumi maraqlarının təmsil və müdafiəsi, fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi məqsədilə "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq ictimai birlik formasında turizm sənaye assosiasiyaları yarada bilər.

Maddə 12. Etik davranış kodeksləri

Turizm sənayesi subyektlərinin davranışının etik normalarını, mədəni rəftar və sağlamlıq rəqabət qaydalarını müəyyən edən etik davranış kodeksləri dövlət turizm orqanı tərəfindən təsdiq olunur və kütləvi informasiya vasitələrində və dövlət turizm orqanının rəsmi internet saytında dərc edilir.

Maddə 13. Turizm Reyestr

13.1. Turizm sənayesi subyektləri barədə məlumatların toplanılması, saxlanılması, istifadəsinə və daxil edilən məlumatların dəqiqliyini, təmliğini və etibarlılığını, həmin məlumatlar əsasında turizm sənayesi subyektlərinin reyting cədvəllərini formalaşdırılmasını, istifadəçilər tərəfindən Azərbaycan Respublikasının normativ-hüquqi aktlarına uyğun olaraq açıq hesab edilən məlumatların əldə olunmasını, dövlət sahəsində elektron xidmətlər göstərilməsini, məlumatlandırma və maarifləndirmə işlərinin həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə dövlət turizm orqanı Turizm Reyestrini (bundan sonra - Reyestr) yaradır və həmin reyestrin elektron formada aparılmasını təmin edir.

13.2. Turoperator və turagentlər fəaliyyətə başladığı tarixdən 15 (on beş) gün müddətində mülki məsuliyyətini sığortası barədə məlumatları Reyestrə daxil etməlidirlər.

13.3. Mehmanxanalar (hotellər) uddz kateqoriyaları barədə məlumatları bu Qanunun 9.1-ci maddəsinə uyğun olaraq müəyyən etdiyi tarixdən 15 (on beş) gün müddətində Reyestrə daxil etməlidirlər.

13.4. Turizm sənayesi subyektləri Reyestrə onlar barədə olan məlumatlar dəyişdiyi halda (real vaxt rejimində yenilənən məlumatlar istisna olmaqla) 15 (on beş) gün müddətində bu məlumatların Reyestrə yenilənməsini təmin etməlidirlər.

13.5. "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş əldə olunması məhdudlaşdırılan informasiya istisna olmaqla, Reyestrə daxil edilən məlumatlar ictimaiyyət üçün açıqdır və həmin məlumatlardan "İnformasiya əldə etmək haqqında", "İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında", "Dövlət sirri haqqında", "Fərdi məlumatlar haqqında" və "Elektron imza və elektron sənəd haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının tələbləri nəzərə alınmaqla istifadə olunur.

Maddə 14. Turistlərin hüquq və vəzifələri

14.1. Turistlərin aşağıdakı hüquqları vardır:

14.1.1. gətdiyi ölkənin (yerin) ərazisinə daxil olma, orada olma qaydaları, yerli əhalinin adətləri, dini mərasimlər, müqəddəs yerlər, xüsusi mühafizə olunan təbiət, tarix, mədəniyyət abidələri və digər turizm obyektləri, ətraf mühitin vəziyyəti barədə məlumat almaq;

14.1.2. müvəqqəti olduğu ölkədə (yerdə) mövcud olan məhdudiyatlar nəzərə alınmaqla, hərəkət-yerləşmə hüququndan, turizm ehtiyatlarından istifadə etmək;

14.1.3. təxirəsalınmaz tibbi yardım almaq;

14.1.4. şəxsi və əmlak təhlükəsizliyinin təmin edilməsini, fərdi məlumatlarının qorunmasını tələb etmək;

14.1.5. təklif edilən turizm zərfinin (turizm xidmətinin) xüsusiyyətləri, turizm xidmətlərinin göstərilməsi üzrə müqavilənin şərtləri haqqında tam, dəqiq və düzgün məlumat almaq;

14.1.6. turizm zərfinin (xidmətinin) satışına dair müqavilə şərtlərini yerinə yetirmədiyi hallarda ona dəyimiş maddi və mənəvi zərərin ödənilməsinə tələb etmək.

14.2. Turistlərin vəzifələri aşağıdakılardır:

14.2.1. müvəqqəti olduğu ölkənin (yerin) qanunvericiliyinə riayət, adət-ənənələrinə və dini etiqadlarına hörmət etmək;

14.2.2. müvəqqəti olduğu ölkənin (yerin) təbii, tarixi və mədəni irsinə qayğı ilə yanaşmaq, onların mühafizəsi ilə bağlı qaydalara əməl etmək və ətraf mühitə ziyan vurmaq;

14.2.3. müvəqqəti olduğu ölkənin (yerin) konstitusiyası qurulmuşun, suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün, dövlət təhlükəsizliyinin və ictimai əsasıynın pozulmasına yönəlməli hərəkətlərə, həmin ölkədə (yerdə